

Karger Publishers – EBSCO Information Services Toplantısı Hakkında Rapor

Hazırlayan:
Uğur KAÇAN*

Bu rapor, 14 Ocak 2020 Salı günü Bezmialem Vakıf Üniversitesi ev sahipliğinde Erich Frank Konferans Salonu'nda katılmış olduğum ‘Karger Publishers – EBSCO Information Services Toplantısı’ kütüphanelerde basılı kitap temini ve Karger Publisher ile ilgilidir. Kütüphane yöneticileri, kütüphaneciler, araştırmacılar ve yayıncıların katıldığı bu toplantıda akademik görünürlük, üniversite kütüphane koleksiyonlarının gelişimi, çeşitli alanlarda literatür takibi, konu uzmanı kütüphanecilerin akademik camiadaki rolü, kütüphane ve bilgi kaynaklarının son kullanıcıya aktarılması gibi konu başlıkları altında sunumlar yapılmış ve karşılıklı bilgi alışverişi sağlanmıştır.

Bu rapor, düzenlenen toplantı hakkında üniversite yönetimine bilgi verme amacını taşımaktadır. Karger Publishers – EBSCO Information Services Toplantısına üniversitemizi temsilen tarafımda katılım gerçekleştirilmiştir. EBSCO firmasının sponsoru olduğu bu toplantı; üniversite, kamu ve araştırma kütüphanelerine yönelik olarak düzenlenmiştir.

EBSCO Information Services (EBSCO)¹ kütüphaneler için içerik ve teknoloji çözümleri sunan, küresel bir sağlayıcıdır. 100'den fazla ülkede 11.000'den fazla keşif hizmeti kullanıcısıyla, dünya çapındaki kütüphaneler tarafından en çok kullanılan keşif hizmetini sunmaktadır. EBSCO, 400'den fazla araştırma veri tabanı, tarihi arşivler, hasta başı bakım araçları ve on binlerce kurumdan milyonlarca son kullanıcıya hizmet veren kurumsal öğrenim araçları da dahil olmak üzere, kütüphaneler için çevrimiçi araştırma içeriği sunan bu sektördeki küresel liderdir. 57.000'den fazla e-dergiye ve 1,2 milyondan fazla e-kitaba çevrimiçi erişim de dahil olmak üzere 360.000'den fazla süreli yayın için sunduğu abonelik yönetimi ile kütüphaneler için elektronik dergi ve kitapların önde gelen sağlayıcısı olan EBSCO Information Services, 1944'ten beri bir aile şirketi olan EBSCO Industries Inc.'in bir bölümüdür.

İsviçre'nin Basel kentindeki Karger Publishers² küresel olarak aktif bir tıbbi ve bilimsel yayın şirketidir. Bağımsız ve dördüncü kuşak aile tarafından işletilen Karger, tıp camiasının tüm alanlarını kapsayan yüksek kaliteli içerikli yayınlarla bilim camiasının bilgi ihtiyaçlarına hizmet etmeye kendini adanmıştır. Şirket, tüm ortaklarıyla doğrudan ve kişisel ilişkilere büyük önem vermektedir. Karger yayıncılık programı, 100'den fazla hakemli dergi ve her yıl yaklaşık 50 yeni kitap bülteninden oluşmaktadır. Yayın yelpazesi, gittikçe artan sayıda açık erişim dergisini içermektedir. Şirketin küresel bilgi aktarımına olan bağlılığı doğrultusunda, Karger içeriği ağırlıklı olarak İngilizce olarak, temel ve klinik araştırmalara odaklanarak yayınlanmaktadır ve genellikle elektronik ortamda çevrimiçi olarak mevcuttur.

Bezmiâlem Vakıf Üniversitesi³, Fatih, İstanbul'da yerleşik vakıf üniversitesidir. Bezmiâlem Valide Sultan, Silahtar Abdullah Ağa ve Abdülhamit Sani mazbut vakıfları adına Başbakanlık Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından 2010'da kurulmuştur. İsmi Osmanlı Padişahı II. Mahmud'un eşi, Abdülmecit'in annesi Bezmialem Valide Sultan'dan alır. Üniversitede eğitim

* Kütüphaneci, İstanbul Gelişim Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı, İstanbul, Türkiye, E-posta: ukacan@gelisim.edu.tr

¹ Ayrıca bakınız: <https://www.ebsco.com/e/tr-tr>

² Ayrıca bakınız: <https://www.karger.com/>

³ Ayrıca bakınız: <https://bezmialem.edu.tr/>

dili %70 Türkçe, %30 İngilizce'dir. Bezmiâlem Vakıf Üniversitesi bünyesine 2015 yılında "Eyüpsultan" yerleşkesi, 2016 yılında ise Olağanüstü Hal (OHAL) Kararnamesi kapsamında kapatılan Murat Hüdavendigâr Üniversitesi, Bezmiâlem Üniversitesine devredilerek, "Bezmiâlem İlham Varank Sultangazi" yerleşkesi eklenmiştir. Bezmiâlem Vakıf Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi (eski adı Vakıf Gureba Hastanesi), Fatih, İstanbul'da, Vatan Caddesi üzerinde bulunan bir hastanedir. Osmanlı Padişahı Abdülmecid'in annesi Bezmialem Valide Sultan bu hastaneyi fakir Müslümanlar için kurduştur. 2010 yılında "Bezm-i Alem Valide Sultan Vakıf Gureba Eğitim ve Araştırma Hastanesi" olan adı "Bezmiâlem Vakıf Üniversitesi"nin kurulmasıyla değişmiş ve 24 Ekim 2010 tarihinde üniversiteye devredilerek Bezmiâlem Vakıf Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi adıyla hizmet vermeye devam etmektedir. Ayrıca 2016 yılında, Olağanüstü Hal (OHAL) Kararnamesi kapsamında Hazineye geçen "Fatih Üniversitesi Sema Hastanesi" Bezmiâlem Vakıf Üniversitesine devredilerek, "Bezmiâlem Tıp Fakültesi Dragos Hastanesi" olarak hastane bünyesine eklenmiştir.

Toplantı programı ve oturum detayları;
14 Ocak 2020, Salı
Bezmiâlem Vakıf Üniversitesi,
Erich Frank Konferans Salonu

1. Oturum:
Basılı Kitap Temininine İlişkin Açık Oturum

Mehmet Can Soyulmaz - *Regional Sales Manager, EBSCO Information Services
Turkey, Albania & CIS Countries*

Basılı kitap temininde Yükseköğretim Kurumu (YÖK) kriterlerinden bahsedildi.

Yükseköğretim Kurulu tarafından eğitim ve öğretime başlanması ve sürdürülebilmesi için asgari koşulları belirlenen programlar:

- Dış Hekimliği Programı
- Eczacılık Programı
- Tıp Programı
- Sağlık, Sağlıkla İlgili veya İlişkili Programlar
- Mühendislik Programları

Belirlenen asgari koşullarda kütüphane ve basılı kitapla ilgili olan koşul şu şekilde belirtilmiştir:

- Derslikler, okuma salonları, kütüphane, laboratuvarlar ve yemekhane gibi fiziki mekânlar, öğrenci sayısına göre planlanmalıdır. Fiziki mekânlar, büyüklüğüne göre uygun aydınlatma, havalandırma, ses ve görüntü sistemlerine sahip olmalıdır.
- Kütüphanede her bir program için ilgili alanlarda basılı yayınlar ve ders kitapları bulunmalıdır. Her bir dersle ilgili "Kaynak (Text Book)" kitaplarının son baskılarından en az 10'ar tane, ayrıca online erişime açık elektronik veri tabanları olmalıdır.⁴

Yükseköğretim Kurulu'nun kütüphanelerde her bir dersle ilgili kaynaklardan en az 10'ar tane kaynak bulundurulması koşulu toplantıda bulunan kütüphane yöneticileri, kütüphaneciler

⁴ Yükseköğretim Kurulu Tarafından Eğitim ve Öğretime Başlanması ve Sürdürülebilmesi İçin Asgari Koşulları Belirlenen Programlar, [Çevrimiçi] Elektronik adres: <https://www.yok.gov.tr/kurumsal/idari-birimler/egitim-ogretim-dairesi/asgari-kosullar> erişim 15 Ocak, 2020

araştırmacılar, yayıncılar tarafından tartışıldı ve oluşabilecek sorunlar ele alındı. Buna göre kütüphanelerde yer sorunu, kaynak eşitimsizliği, bütçe, baskısı tükenen kaynakların bulunamaması, az sayıda basılan kaynakların bulunamaması, bazı kaynakların kısa srelerde yeni baskı ve gncelleştirmiş baskılarının çıkmasında dolaylı kütüphaneye ayrılan bütçenin azalması ve kitap temini sürelerinin uzaması gibi sorunlar tartışıldı.

YK’n bu koşuluyla ilgili olarak, eğitim-ğretim süreçlerinde bilgiye erişimin hızlı olması çok önemli olduğundan dolaylı katılımcılar, süreklilik ve sürdürülebilirlik esasları gereği mevcut uygulamaları tartıştı. Bunlar:

- Ders kitaplarının 4 saat ile ödünç verilmesi
- Tarayıcı makinesi veya fotokopi makinesi ile ilgili bölümün kopyasının alınması
- Elektronik kaynaklara yönlendirmek
- ILL hizmetinin daha aktif kullanılması
- Kaynak alım sürecinde akademisyenlere basılı veya elektronik olarak seçenek sunulması

Kitap temininde YK’n bu koşulunun uygulanabilirliği tartışıldı, bu koşula alternatif olarak kaynakların seçiminin elektronik olmasının daha uygun olacağı aktarıldı. Ancak yapılan araştırmada her iki kitaptan birinin elektronik formatı olmadığı için koleksiyona eklenecek kaynağın elektronik formatta olmaması durumunda basılısının temin edilmesi yönünde ortak görüş belirtildi.

Toronto niversitesi’nde yapılan bilimsel çalışmada Toronto Üniversitesi Kütüphanesi rneği üzerinde 12 milyon basılı ve 1.8 milyon elektronik kitabın kullanım sıklıkları hem basılı, hem de elektronik kitap formatı ölçeğinde inceleniyor. Buna göre:

- Yapılan çalışmada tüm bu koleksiyonda yer alan yayımların %79’nun ağırlıklı olarak sadece bir formatta kullanıldığı, her iki formatta kullanılan kitapların oranı %45 olarak ortaya çıkıyor.
- Basılı kitaplar alındıktan sonra birkaç yıl daha kullanımı yoğun oluyor bu çalışmayla “elektroniği varken basılısı artık kullanılmaz” kanısı ryor. Aksine iki versiyonunda da kullanımında artışı yüksek olan yayımlar fazlalıkta.
- Sonuç olarak elektronik kitapların basılı kitapların yerini alacağı öngörüsü için erken bir aşamada bulunduğu, bilgiye erişilebilirlik açısından sorun yaşamamak adına hem basılı hem elektronik kaynağın önemli olduğu ortaya çıkmaktadır.

Kitap temininde doğrudan alım ve ihale yoluyla alım karşılaştırıldı. Bu konu üzerinde karşılaşılan sorunlar konuşuldu.

Queensland Universty of Techlonogy ve Simon Fraser Universty’nin kütüphane koleksiyonuna ekleme yapmadan önce yayıncılarla iletişime geçip “teknik şartnameler” sunduktan sonra bu şartnameleri sağlayan yayıncılarla iř birliği yapıp kütüphane koleksiyonlarına kaynak temininde bulunuyor. Üniversitelerin teknik şartnameleri toplantıdakilerle paylaşıldı. Teknik şartnameler incelendiğinde üniversitelerin niceliğin yanında niteliğe de önem verdikleri ve bu işi özenle yapmaya çalıştıklarını söyleyebiliriz.

2. Oturum:

New Products from Karger Publishers (Karger Publishers'tan Yeni Ürünler)

Moritz Thommen - *Head of Academic & Research Markets Karger Publishers*

Teknolojik gelişmelerin insan hayatına ne derece girdiği vurgulanarak sağlık bağlamında Apple Watch, Google Health ve Facebook gibi teknoloji devlerinden örnekler verildi. Dördüncü nesil aile üyeleri tarafından yönetilen İsviçre merkezli Karger Publisher, 105 dergi (28'i açık erişimli) ve yıllık 15 kitap yayınladığı bildirildi. 3250 editör ve 12800 hakem kadrosu olduğu belirtildi. Yıllık 16000 makale başvurusu yapıldığı bu başvurulardan 8000 tanesi yayımlandığı %50'lik bir reddetme oranı olduğu aktarıldı. Türkiye'nin makale başvurularında sıralama olarak 4. sırada yer aldığı vurgulandı. En çok başvuru yapılan ülkeler sırasıyla Çin, Amerika, Japonya olarak belirtildi. Bu sıralamadaki ülkelerden, en çok Türkiye'den yapılan başvuruların reddedilmesine dikkat çekildi. Bunun ana sebebinin yabancı dil yetersizliği olduğu bilgisi verildi ancak intihal ve kaynak gösterme hususlarından dolayı reddedilme oranının oldukça az olduğu ifade edildi.

Geleneksel bir yayıneviyken dijital dünyaya ayak uydurmak için yeni düzenlemeler yapıldığı, sağlık alanında daha ilerde olmaya ve bilgiyi işleme kısmında aktif olmaya çalışan bir firma olduklarından bahsedildi. Teknolojinin ilerlemesinden dolayı bu gelişmelere ayak uydurmak için kullanıcılara sundukları hizmetler aktarıldı.

Bunlar:

- Almanya'da 15 üniversite ile yapılan anlaşmada Karger ürünleri ve Karger dergilerinde sınırsız makale yayınlama imkânı ayrıca yayın kabul edildikten sonra yayın yapma ücreti anlaşmalı üniversitelerden alınmıyor.
- Açık erişimli dergilere yönelimlerin olduğu yakında tüm dergilerin açık erişimli olacağı iletildi. Açık erişimli ve hibrit (bir kısmı açık erişimli bir kısmı abonelik) dergilerinin olduğu ve yayın kabul şartlarının aynı olduğu aktarıldı.
- Karger bünyesinde yağmacı dergilerin olmadığı hepsinin impact faktörlü olduğu ve güvenilir olduğu aktarıldı.
- İlk defa makale yazacak kişilere Enago uygulaması ile çevrimiçi olarak eğitimler verildiği aktarıldı.
- Yayıncılık partnerliği yaptıklarını, uluslararası birçok kurum ve üniversite ile işbirlikleri olduğu ve DHA-Dubai Health Authority ile 2 tıp dergisi yayınladıkları ifade edildi.
- Yapay zekâ özelliği bulunan ve yayın yapmak için taramalarda yararlanılabilecek kaynakları sıralayan Qinsight uygulamasını aboneliklerin kullanımına sundukları belirtildi.

Yararlanılan Kaynaklar:

EBSCO Information Services (EBSCO), [Çevrimiçi] Elektronik adres: <https://www.ebsco.com/e/tr-tr> erişim 15 Ocak, 2020.

Karger Publishers, [Çevrimiçi] Elektronik adres: <https://www.karger.com/> erişim 15 Ocak, 2020.

Bezmialem Vakıf Üniversitesi, [Çevrimiçi] Elektronik adres: <https://bezmialem.edu.tr/> erişim 15 Ocak, 2020.

Yükseköğretim Kurulu Tarafından Eğitim ve Öğretime Başlanması ve sürdürülebilmesi İçin Asgari Koşulları Belirlenen Programlar, [Çevrimiçi] Elektronik adres: <https://www.yok.gov.tr/kurumsal/idari-birimler/egitim-ogretim-dairesi/asgari-kosullar> erişim 15 Ocak, 2020

EK

Davetiye / Afiş

Bezmialem Vakıf Üniversitesi
ev sahipliğinde

**Karger Publishers –
EBSCO Information Services Toplantısı**

14 Ocak 2020, Salı
Bezmialem Vakıf Üniversitesi,
Erich Frank Konferans Salonu

Program

09.30– 10.10: 1. Oturum

Basılı Kitap Temininine İlişkin Açık Oturum

Mehmet Can Soyulmaz

Regional Sales Manager, EBSCO Information Services

Turkey, Albania & CIS Countries

10.20 – 11.15: 2. Oturum

New Products from Karger Publishers (Karger Publishers'tan Yeni Ürünler) *

Moritz Thommen

Head of Academic & Research Markets

Karger Publishers

*Sunum dili İngilizce'dir ancak çeviri olacaktır.

11.25 – 12.20 : Öğle Yemeği

Kayıt:

<http://bit.ly/Karger-EBSCO>

Karger

EBSCO